

Ungdomsprojekter 5: Pædagogiske principper og erfaring.

Jesper Larsen, fritidspædagog, PD Ungdomspædagogik, MA ledelse- og organisationsudvikling

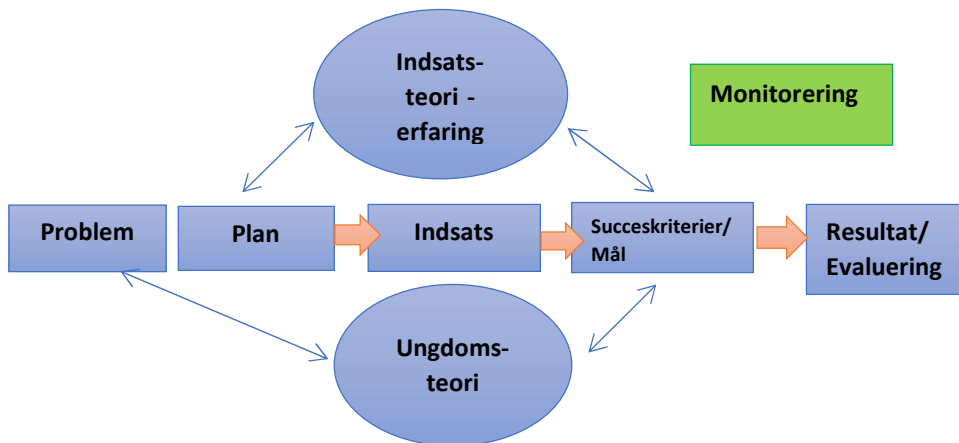
Syv nødvendigheder og fede fif til en ungdomspædagog

I denne artikel får du en række opmærksomhedspunkter og fif, der er helt grundlæggende, når du skal udvikle en reflekteret fritids- og ungdomspædagogisk praksis. På den ene side supplerer de ungdomsprojektmodellen, og på den anden side er de også et bidrag ind i modellen.

Tager vi udgangspunkt i ungdomsprojektmodellen, vil du kunne relatere de nedenstående råd og fif til praksis i den øverste del af modellen og boblen *Indsats-teori – erfaring og til plan/indsats*.

De syv råd og fif er således elementer du/I kan medtage i refleksionen imellem succeskriterier og opstilling af en handleplan.

Ungdomsprojektmodellen

1. Bevidsthed om eget blik.

Din egen historie har formet dit blik på, hvordan håndteringen af ungdomslivet kan være. Du rummer dermed fordomme og mulighed for at fordømme andre, hvilket slører dit blik for at se, hvilke muligheder de unge, du møder på din vej, forsøger at følge i nuet. Der er mere en én ret vej i ungdomslivet.

Etabler derfor reflekterende teams med dine kollegaer og få løbende supervision, hvor du modigt lader dine mentale billeder og umiddelbare forklaringer af unge og ungdom blive sat i spil.

2. Etabler en personlig relation.

En personlig relation er mere end blot kontakt. Kontakt er nødvendigt for udvikling af en relation, men relation er mere end kontakt. Kontakten kan der tændes og slukkes for, men relationen varer ved over tid og rum, og fremfor alt kan relationen holde til en vis belastning/konflikt uden at gå i stykker. Forudsætningen for kontaktens udvikling til en relation er, at du kan se og høre de unges adfærd og stemme som en stemme og ikke som støj - herved kan der opbygges tillid.

Vær derfor modig og risikovillig i mødet med de unge, fordi mod og risikovillighed, troen på de unge, er forudsætningen for tillid, kontakt og udvikling af personlig relation.

3. Stil etiske krav.

Vær tydelig omkring de sociale spilleregler, og hvor dine grænser som professionel går. Arbejd med at sikre, at de unge behandler hinanden og andre på en for alle OK måde. Dermed kan de bidrage til de positive og forpligtende fællesskaber, og være en del af det samfund, vi alle er en del af.

Vær løbende i dialog og tydelig med de unge om værdier, regler og retningslinjer for jeres 'lille fællesskab' som en del af det 'store fællesskab', hvor det lille fællesskab er jeres gruppe som en del af skolen/institutionen, og det store fællesskab er samfundet.

4. Etabler et fælles tredje med en retning ud i samfundet.

Den personlige relation skal suppleres med et fælles tredje, som de unge og du kan rette jeres energi imod. Et fænomen uden for jer selv, der flytter opmærksomheden hen på at gøre noget, der kan kvalificere den unges forståelse af samfundet samt evne til at handle i samfundet ([se Svend Baks artikel: DET FÆLLES TREDJE](#))

Etabler projekter/aktiviteter, der rammer ind i interesser, temaer og kategorier, som de unge er optaget af, eller som de bør være optaget af, og som samtidig rækker ud mod og gør noget godt for andre mennesker.

5. Arbejd i zonen for nærmeste udvikling.

Zonen for nærmeste udvikling er det sted, hvor de unge lige netop ikke selv kan magte en udfordring, men med støtte fra en anden, dig som pædagog eller en anden ung, kan lykkes med den aktuelle udfordring.

Analyser løbende zonen for nærmeste udvikling for den enkelte unge og gruppen af unge, og brug de unge som ressourcer for hinandens og gruppens udvikling.

6. Gennemfør en anerkendende undersøgelse.

Se de unges handlinger som forsøg på at håndtere deres ungdomsliv. Ikke alle handlinger skal accepteres, men respekter handlinger som forsøg.

Identificer, hvor de unge lykkes med at håndtere deres udviklingsbetingelser, tal med de unge om disse ressourcer og om, hvorledes de kan sættes i spil på andre områder og ikke mindst skab eksperimenter/forsøg hvor der afprøves.

7. Arbejd systematisk og del viden.

Pædagogik er kendetegnet ved, at netop som der er truffet et valg om en pædagogisk handling, viser det sig, at der lige så godt kunne være truffet et andet valg – pædagogik kan derfor være 'blind' handling og potentielt livsfarligt med afsæt i tro, hvis ikke disse handlinger er systematisk dokumenteret og løbende reflekteret/evalueret.

Arbejd med afsæt i en konkret udviklings- eller projektmodel, f.eks. ungdomsprojektmodellen, der kan hjælpe til systematik og refleksion.

Handleforslag:

- Diskuter på et personale møde: Hvilke fif og råd kan i efterleve i dag og hvilke skal eller bør i efterstræbe i fremtiden?
- Hvordan kan I gennemføre en anerkendende undersøgelse? ([se evt. artikel om handleteori og praksisportræt i denne serie om ungdomsprojektmodellen.](#))

Litteratur:

Frisat – udsat, en grundbog i ungdomspædagogik. Flemming Andersen og Marianne Vesterbirk: Udviklings- og Formidlingscenter for Børn og Unge 2005.

Moderne Ungdom, Jesper Larsen i Pædagogik i skole og fritid, Trine Ankerstjerne (Red.) 1. udg. 2019, Dafolo.

<https://www.tokeagerschou.dk/taabi> <mailto:taabi@tokeagerschou.dk>